

INFLANTSKI (150) ai

inflantski (42), **liflandski** (33), **inflantcki** (24), **inflancki** (9), **liwlancki** (9), **liflandcki** (9), **liflantski** (8), **liflancki** (4), **iflański** (3), **liwlantski** (3), **inflancki** (1), **iflandski** (1), **iflantski** (1), **inflantski** (1), **inflantski** (1), **inflantski** (1), **inflantski** (1), *skrót.* inflant. (1); inflantski *KlonKr, PaprUp, SiebRozmyśl*; liflandski *StryjWjaz*; inflantcki *KochCzJan*; inflancki *BibRadz, BielRozm, GórnRozm* (2), *VotSzl*; liflandcki *KwiatOpis* (9); liflantski *GrabPospR*; liflancki *Mącz* (2); iflański *BiałKaz* (2), *ZapKościer*; inflantski: inflantcki: inflancki: inflantski: inflantski: inflantski *ActReg* (1 : 3 : 4 : - : - : -), *SarnStat* (38 : 20 : - : - : 1 : -), *MycPrz* (- : - : - : 1 : - : 1); liwlancki : liflantski : liflancki : liwlantski : liflandski : iflancki: iflantski *BielKron* (9 : 4 : 2 : 3 : - : 1 : 1), *StryjKron* (- : 6 : - : - : 32 : - : -).

-f- (146), -ff- (4).

-å- (107), -a- (31); -a- *BibRadz, BiałKaz* (2), *StryjWjaz*; -å- : -a- *BielKron* (1 : 16), *Mącz* (1:1), *KwiatOpis* (5 : 4), *SarnStat* (52 : 6).

sg m N inflantski (19). ◇ G inflantskiégo (8); -égo (6), -(e)go (2). ◇ A liflantski(e)go (2). ◇ I inflantskim (3). ◇ L *skrót.*: inflant. (1). ◇ f N inflantská (16); -å (14), -(a) (2). ◇ G inflantskiéj (18); -éj (10), -(e)j (8). ◇ D inflantskiéj (1). ◇ A inflantską (5). ◇ I inflantską (2). ◇ L inflantskiéj (12); -éj (4), -(e)j (8). ◇ n N inflantskié (5); -é (1), -(e) (4). ◇ D inflantski(e)mu (2). ◇ I inflantckim (1). ◇ L liflanckim (1). ◇ pl N m pers liflantscy (1). subst inflantskié (14); -é (10), -e (1), -(e) (3); -é : -e *SarnStat* (10 : 1). ◇ G inflantskich (24). ◇ D inflantskim (3). ◇ A m pers infl(a)ntcki(e) (1). subst inflantski(e) (3). ◇ I m liflantskimi *StryjKron* (3), inflantskiémi (1) *SarnStat*. ◇ L inflantskich (4).

Sł stp brak, Cn s.v. inflantscyk, Linde XVI – XVII(XVIII) – XVIII w.

1. Przymiotnik od „Inflanty” n-loc (120) : *BielKron* L111v; *Mącz* 475b; *MycPrz* II C2; *StryjKron kt, A3v*, 288 [3 r.], 308, 355 (19); *BielRozm* 6; *PaprUp* K2; *ActReg* 11, 12, 26; A Iż prowincja Inflantska do tego czáfu práwá fwego nie miála/ y nie ma/ tedy tym czálem wzywác ma práwá Máýdeburfskiégo/ álbo Sáfskiégo *SarnStat* 1203, 79, 105, 108, 114, 322 (32); *GrabPospR* M4v; *VotSzl* D.

Zestawienia: »biskup inflancki« = *ordynariusz biskupstwa utworzonego w r. 1582 w Wenden* (1): iżeś mu [Janowi Kochanowskiemu] fie W. M. sam dobrze przypátrzył/ ná ón czás gdy z Wuim W. M. [...] Andrzejem Pátricyem Nideckim/ pámiéci świętáy Biskupem Inflantckim/ [...] wżytkie fecretá ingenij z sobą communicowáli *KochCzJan* A2v.

»Dzwina liwlancka« = *dolny bieg Dzwiny* (1): [Paweł kupiec chciał jechać] Wolgą pothym do Moskwy miáltá/ wżytko przeciw wodzie/ Potym Ziemiá nieco do Dzwiny Liwlanckiey/ tą Dzwina do morzá Niemieckiego niżej Rygi. *BielKron* 436v.

»(wielki) hetman inflantski« = *administrator króla polskiego w Inflantach, będący jednocześnie naczelnym dowódcą wojska; od konstytucji 1589 r. funkcję tę pełnili na przemian hetman polski lub litewski* [szyk 1 : 1] (2): *KwiatOpis* C3; O władzay Hetmánfskiéy obu narodów, iáko y o Márfszałk. y o Inflant. Hetmánie. [...] Ludzie záś narodu Inflantckiego/ przełożónégo fwego od obudwu Hetmanów mieć maią. *SarnStat* 425.

»jenerał liflandski« = *namiestnik króla polskiego w Inflantach, będący jednocześnie naczelnym dowódcą wojska* (1): Ian Chodkiewicz Generał Zmodzki y Liflándski/ Márfszałek wielki Kfięstwá/ wiodł też fwoy dwor páńfski. *StryjWjaz* B2v.

»język iflancki [= *liwski*]*«* (1): W they ziemi cżterzy ięzyki/ Ifláncki/ Ełtońfki/ Lettońfki/ Kuronow: Po wsiách temi ięzyki połpolicie mowią/ w mieściech á ná zamkách Sáłkim ięzykiem. *BielKron* 291v.

»liwlancka kraina*«* (1): Liwonia to ieft Liwłáncka Kráiná/ leży nád Morzem Bálteum/ tymi kráinámi ze wżech łtron zámknioná: Litwą álbo Zmodzią/ Rufią álbo Mołkwą *BielKron* 437.

»wielki(e) książę (a. książdz) inflántski(e)*«* (8): Zygmuntowi Augułtowi/ z Bożey łaski Krolowi Polskiemu/ Wielkiemu Książęciu Litewskiemu/ Ruskiemu/ Pruskiemu/ Zmoydzkiemu/ Mázowieckiemu/ Inflánckiemu *BibRadz* *2; *ZapKościar* 1582/32v; *ActReg* 143; *SarnStat* 3, 19, 851, 1021, 1155.

»wielka księżna inflantska*«* (1): NAIASNIEYSZEY PANIEY, PANIEY ANNIE, Z LASKI BOZEY, KROLOWEY Polskiéy, Wielkiéy Xiężnie Litewskiéy, Ruskiéy, Pruskiéy, Mázoweckiéy, Zmudzkiéy, Inflantskiéy, etc. *SiebRozmyśl* A.

»liwlancka mowa [= *język liwski*]*«* (1): Liwłáncka mowá miełzana z Ruską y Litewską *BielKron* 438.

»liflandckie państwo*«* (1): Liflándckie tedy Páńftwo ty wżyftki Ziemice/ Powiáty/ Contorftwá/ Landfoitowftwá/ klucze/ Miáftá/ Zamki/ Arcybifkupftwá/ Bifkupftwá/ Dwory wyłzłzey opifáne zámýkáło w łobie. *KwiatOpis* Dv.

»ziemia inflantska*«* [*Livonia – liwska ziemia Murm* 34, *Mymer*¹ 33; – *Inflanty, inflantska ziemia Cn*] [*szyk* 23 : 18] (41): *BielKron* 430, 432, 437 [2 r.], 437v [3 r.]; *Mącz* 368d; *KwiatOpis kt*, A2v [2 r.], B4, C; *MycPrz* II C2; Od tych cżáłow Krol Pan nałz/ w ziemi Iflánfkiey vcżynił łobie/ y Coronie połłuzne Xiąże w Semigáliey/ y w Curlándiey. *BialKaz* K4; *StryjKron* 308, 406, 782; *GórnRozm* Dv; *ActReg* 39, 41 [3 r.]; *SarnStat* 108, 109, 115, 319, 1051 (13).

2. *Przymiotnik od „Inflant” ‘członek niemieckiego zakonu rycerskiego, osiedlonego w Inflantach’* (30): *BielKron* 387; Potym gdy Liflanći z Niemieckim woyłkiem do Litwy náíácháli/ zwiodł z nimi bitwę Dowmant na polu dziedzicznym Widziniłkim/ [...] gdzie wżyftkę moc Liflándską ná głowę poráził *StryjKron* 355, 582, 737.

Zestawienia: »marszałek liflándski*«* = *zastępca mistrza zakonu i naczelny dowódcá wojska* (1): W tenże cżás Márłzałek Liflándski był wypułzczony z wíęzienia *StryjKron* 577.

»mistrz inflancki*«* [*szyk* 21 : 3] (24): kościół Chełmieńfki ku Gnieznieńfkiemu od tego cżáfu przyłłuzzeie/ [...] ktory ná dwie ście lat był pod łprawą Liwłantfkich Miłtrzow z Rygi. *BielKron* 395, 382, 429v, 437v; *KwiatOpis* B2, B4v; *BialKaz* K3v; *KlonKr* F2v; *StryjKron* 300, 308, 487 [4 r.], 502, 537 (12); *GórnRozm* Dv; *SarnStat* 1079, 1103, 1105.

»zakon inflantski*«* (1): PRRZYWILEY POKOIV Y ZGODY: [...] między námi Włádyłławem Królem Polłkim y Zygmuntem Wielkim Książęciem Litewłkim [...] z iednéy łtrony/ y [między] wielmożnym y nabożnym pánem Páwłem z Ruzdorffu Zakonu błogołławionéy Pánný Máriiéy [...] y między iego Zakonem y ziemiámi tegóž Zakonu Prufkiégo/ Niemieckiégo/ Inflantfkiégo [*ordinis Livoniae JanStat* 843]/ y innémi wżyftkiémi z drugiéy łtrony *SarnStat* 1068.